

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 768/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného advokátkou
JUDr. Sabínou Hodoňovou, Advokátska kancelária JUDr. Patricia Bednářová
& JUDr. Sabína Hodoňová, Mariánske námestie 31, Žilina, zastupujúcou advokátkou
Martina Škamlu, advokáta, Advokátska kancelária Škamla, s. r. o., Makovického 15, Žilina,
vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy
Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských
práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky
sp. zn. 10 Sžnz 2/2015 zo 16. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho
základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžnz 2/2015 zo 16. decembra 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ bol rozhodnutím Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko (ďalej len „oddelenie hraničnej kontroly“) sp. zn. PPZ-HCP-PO9-126-041/2015 zo 6. mája 2015 (ďalej len „rozhodnutie o administratívnom vyhostení“) administratívne vyhostený z územia Slovenskej republiky podľa § 77 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) po tom, ako mu bola 22. apríla 2015 zamietnutá žiadosť o udelenie azylu. Na základe odvolania sťažovateľa Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Prešov rozhodnutím sp. zn. PPZ-HCP-PO2-129-007/2015 zo 14. júla 2015 rozhodnutie o administratívnom vyhostení sťažovateľa potvrdilo. Sťažovateľ bol následne rozhodnutím oddelenia hraničnej kontroly sp. zn. PPZ-HCP-PO9-126-049/2015 zo 6. mája 2015 (ďalej len „rozhodnutie o zaistení“) zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. a) bodu I zákona o pobyte cudzincov v konaní o administratívnom vyhostení s cieľom zabezpečiť jeho vycestovanie do krajiny podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov. Proti rozhodnutiu o zaistení sťažovateľ podal opravný prostriedok na Krajskom súde v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), ktorý rozsudkom sp. zn. 10 Sp 47/2015 z 15. júna 2015 napadnuté rozhodnutie potvrdil. Na základe odvolania sťažovateľa najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 10 SZa 7/2015 z 21. júla 2015 rozsudok krajského súdu potvrdil. Sťažovateľ 20. mája 2015 požiadal Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru (ďalej len „úrad hraničnej a cudzineckej polície“) o bezodkladné prepustenie zo zaistenia, ktorú odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 88 ods. 11 zákona o pobyte cudzincov tým, že v lehote 48 hodín od jeho zaistenia nebolo vydané rozhodnutie o jeho administratívnom vyhostení. Faxovým podaním z 22. mája 2015 bol sťažovateľ vyrozumený, že jeho žiadosti nie je možné vyhovieť, pretože vzhľadom na vydanie rozhodnutia o administratívnom vyhostení účel zaistenia naďalej trvá. Sťažovateľ po márnom domáhaní prepustenia sa zo zaistenia podal žalobu o ochranu pred nezákonným zásahom proti Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ktorou sa domáhal prepustenia zo zaistenia. Najvyšší súd napadnutým

rozsudkom žalobu sťažovateľa zamietol z dôvodu, že sťažovateľ pred podaním žaloby nevyužil inštitút sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“).

3. Sťažovateľ je toho názoru, že v jeho prípade existujú dôvody na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákona najvyšším súdom, a v odôvodnení sťažnosti argumentoval:

„Sťažovateľ bol zaistený rozhodnutím OHK FZ Košice - letisko č. s.: PPZ HCP PO9-126-049/2015 zo dňa 6. mája 2015 podľa § 88 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona o pobyte cudzincov v konaní o administratívnom vyhostení s cieľom zabezpečiť jeho vycestovanie do krajiny podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov.

Podľa § 88 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona o pobyte cudzincov policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny, ak existuje riziko jeho úteku.

... Podľa § 88 ods. 11 zákona o pobyte cudzincov ak je štátny príslušník tretej krajiny zaistený podľa odseku 1 písm. a) a policajný útvar nevydá rozhodnutie o administratívnom vyhostení do 48 hodín od zaistenia, policajný útvar štátneho príslušníka tretej krajiny ihneď prepustí; to neplatí, ak policajný útvar nevydá rozhodnutie o administratívnom vyhostení z dôvodu prerušenia konania o administratívnom vyhostení podľa § 77 ods. 4 alebo vyžiadania informácie podľa § 83 ods. 7.

Navrhovateľ bol zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov, avšak do 48 hodín od jeho zaistenia nebolo vydané rozhodnutie o jeho administratívnom vyhostení. Po zaistení navrhovateľa nepostupoval správny orgán ani podľa § 77 ods. 4 a ani podľa § 83 ods. 7, a tak mal byť navrhovateľ po 48 hodinách od jeho zaistenia prepustený.

... Skutočnosť, že rozhodnutie o administratívnom vyhostení navrhovateľa vydal správny orgán pred vydaním rozhodnutia o zaistení navrhovateľa je irelevantná, nakoľko z § 88 ods. 11 zákona o pobyte cudzincov jednoznačne vyplýva, že rozhodnutie o administratívnom vyhostení musí správny orgán vydať až po (do 48 hodín,) a nie pred vydaním rozhodnutia o zaistení cudzinca.

... Uvedené dôvody sťažovateľ zdôraznil vo svojej žiadosti o prepustenie zo dňa 20. mája 2015 obdržanej OHK PZ Košice dňa 22. mája 2015. Reakciou OHK PZ Košice -

letisko bolo konštatovanie o nemožnosti prepustenia z dôvodu existencie rozhodnutia o administratívnom vyhostení.

OHK PZ Košice - letisko malo povinnosť prepustiť sťažovateľa z dôvodu, že v lehote do 48 hodín od zaistenia nevydalo rozhodnutie o administratívnom vyhostení. O tom, že sťažovateľ kvalifikoval ďalšie trvanie zaistenia za nezákonné, OHK PZ Košice - letisko a tým aj Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky informáciu malo. Vzhľadom na to, že inštitút zaistenia sa dotýka osobnej slobody jednotlivca, lehoty sa aj s ohľadom na doslovné znenie § 88 ods. 11 zákona o pobyte cudzincov počítajú na hodiny.

Podľa § 13 ods. 1 zákona o sťažnostiach príslušný orgán verejnej správy je povinný sťažnosť vybaviť do 60 pracovných dní. Uvedená lehota 60 pracovných dní nemôže byť považovaná za primeranú na riešenie takej otázky ako je zákonnosť ďalšieho držania jednotlivca v zaistení. Z tohto dôvodu nemožno inštitút sťažnosti považovať za efektívny prostriedok nápravy nezákonného zásahu ministerstva.

Navyše lehota 60 pracovných dní predstavuje lehotu troch kalendárnych mesiacov. Ide o lehotu predstavujúcu 3/5 celkovej lehoty, na ktorú bol sťažovateľ zaistený.

Dňa 1. júla 2016 nadobudne účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok. Nová úprava má význam vo vzťahu k periodickej kontrole zákonnosti obmedzenia osobnej slobody cudzinca v zaistení - upravuje nielen preskúmavanie rozhodnutí o zaistení, ale osobitne aj preskúmavania trvania účelu zaistenia, s ktorým výslovne spája oprávnenie súdu priamo nariadiť prepustenie zaisteného cudzinca zo zaistenia. Úprava vychádza z existujúcej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. V dôvodovej správe k zákonu sa odkazuje na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva -Buishvili proti Českej republike, rozsudok č. 30241/11 z 25. októbra 2012 - v prípade sa súd zaoberal otázkou, či skutočnosť, že správne súdy nemajú možnosť priamo nariadiť prepustenie zaistenej osoby je v rozpore s článkom 5 ods. 4 Dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva dospel k záveru, že skutočnosť, že rozhodnutie súdu môže viesť k prepusteniu iba nepriamo, nie je dostatočná. Oprel sa pritom o analógiu s väzbou.

Práve na základe analógie s väzbou a lehotami, ktoré z takejto analógie vyplývajú, je zrejmé, že nemožno za efektívny prostriedok nápravy považovať sťažnosť, o ktorej má príslušný orgán rozhodovať až 60 pracovných dní (3 kalendárne mesiace). Nová právna úprava vychádza z princípov, ktoré sú dlhodobo známe a sú súčasťou rozhodovacej činnosti

Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý svoje rozhodnutia opiera o Dohovor. Dohovorom sú viazané aj slovenské súdy a jeho aplikácia je ovplyvnená rozhodovacou činnosťou Európskeho súdu pre ľudské práva a hoci sa nová právna úprava stane účinnou súčasťou nášho právneho poriadku až 1. júla 2016, mala by byť v tomto ohľade akceptovaná aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

... Máme za to, že konaniu OHK PZ Košice - letisko a ministerstva Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím poskytol ochranu. S ohľadom na otázku pozbavenia osobnej slobody v zaistení, v ktorej zo zákona vyplývajú prísne krátke lehoty na prieskum jeho účelu a od 1. júla 2016 bude takýmto krátkym lehotám podliehať aj prieskum ďalšieho trvania zaistenia, nemožno akceptovať záver o tom, že mal sťažovateľ využiť inštitút sťažnosti podľa zákona o sťažnostiach, o ktorej možno rozhodovať tri kalendárne mesiace. Tým, že sa podaným návrhom Najvyšší súd Slovenskej republiky nezaoberal a iba formálne odkázal na použitie inštitútu, ktorý pre sťažovateľ zaisteného na 5 mesiacov nemá žiaden význam, minimálne nie pre efektívne uplatnenie jeho práva ako osoby pozbavenej osobnej slobody, porušil práva podľa článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 5 ods. 1 a článku 5 ods. 4 Dohovoru.“

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a rozhodol týmto nálezom:

„1. Právo sťažovateľa podľa článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 5 ods. 1 a článku 5 ods. 4 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 10Sžnz/2/2015 zo dňa 16. decembra 2015 porušené bolo.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi nemajetkovú ujmu vo výške 10 000,- EUR.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 303,16 EUR do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

8. Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžnz 2/2015 zo 16. decembra 2015, ktorým najvyšší súd zamietol návrh sťažovateľa na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy z dôvodu jeho neprípustnosti. Podľa sťažovateľa najvyšší súd porušil jeho označené práva tým, že sa jeho návrhom vecne nezaoberal a iba formálne odkázal na nevyužitie sťažnosti podľa zákona o sťažnostiach, ktorá pre sťažovateľa zaisteného na dobu 5 mesiacov nepredstavuje efektívny prostriedok ochrany jeho práv.

9. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon...

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:... zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby,... proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie...

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

10. Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo

samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

11. Z napadnutého rozsudku vyplýva, že ním najvyšší súd podľa § 250v ods. 4 OSP zamietol návrh sťažovateľa ako neprípustný, a svoj právny záver odôvodnil takto:

„Základnou úlohou súdu aplikujúceho ustanovenie § 250v ods. 1 O.s.p., ktorý koná v správnom súdnictve o návrhu smerujúcom proti tvrdenému zásahu orgánu verejnej správy je preveriť, či sa navrhovateľ skutočne prostredníctvom svojho návrhu domáha súdnej ochrany proti nezákonnej aktivite verejnej správy (materiálna stránka verejnej správy) a či navrhovateľom označená verejná správa skutočne takúto aktivitu vykonala (formálna stránka verejnej správy).

Podľa § 250v ods. 1 O.s.p., fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa § 250v ods. 3 O.s.p., návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

Zmyslom tejto právnej úpravy je posilnenie ochrany fyzických a právnických osôb pred takými zásahmi, ktoré nie sú založené na konkrétnom rozhodnutí orgánu verejnej správy, ale spočívajú vo faktickej činnosti proti nej a vyžadujú súdnu pomoc vo forme nápravy tohto pre navrhovateľa spoločensky neúnosného stavu. Citované ustanovenie § 250v ods. 3 O.s.p. upravuje podmienky prípustnosti návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Ide o kumulatívne stanovené podmienky prípustnosti návrhu, ktorými je jednak vyčerpanie dostupných opravných prostriedkov podaných

s cieľom nápravy dôsledkov nezákonného zásahu a jednak podanie návrhu v určenej subjektívnej a objektívnej lehote. Za právne prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, považuje judikatúra Najvyššieho súdu SR ako aj judikatúra Ústavného súdu SR predovšetkým inštitút sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z. z. (predtým zákona č. 152/1998 Z. z.).

V konaní nebolo sporné, že navrhovateľ nepodal sťažnosť voči postupu orgánu verejnej správy. Podľa ustálenej judikatúry však ustanovenie § 250v ods. 3 druhá veta O.s.p. je nevyhnutné vykladať tak, že o existencii zásahu sa dotknutá osoba najskôr dozvedela až doručením oznámenia o vybavení sťažnosti.

Nezastupiteľná úloha sťažnosti spočíva najmä v tom, že nielen navrhovateľ, ale aj samotný orgán verejnej správy sa musí pred súdnym konaním dozvedieť o existencii situácie, ktorú navrhovateľ podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia klasifikuje ako nezákonný zásah, a to preto, aby bol nielen informovaný o dôvodoch, ktoré vedú navrhovateľa k hodnoteniu tejto situácie ako nezákonného zásahu, ale najmä, aby sa mohol k týmto dôvodom nielen vyjadriť, ale pokiaľ sa s nimi stotožní, mohol aj tento nezákonný zásah bez súdnej pomoci v medziach svojej právomoci rýchlo a účinne odstrániť. V danom prípade súdna pomoc poskytovaná v zmysle čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR, ako aj podľa § 250v ods. 1 O.s.p. má subsidiárny charakter a je možné sa jej domáhať iba v prípade aktívneho vyčerpania opravných prostriedkov.

Preto najvyšší súd, v zmysle citovaného ustanovenia § 250v ods. 3 O.s.p., práve z dôvodu nevyčerpania prostriedkov nápravy ako zákonnej podmienky prípustnosti podaného návrhu, musel návrh podľa § 250v ods. 4 O.s.p. voči, odporcovi zamietnuť ako neprípustný, a to bez toho, aby posudzoval jeho dôvodnosť.“

12. Ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný postup najvyššieho súdu, ktorý vyhodnotil návrh sťažovateľa na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy ako neprípustný, pretože sťažovateľ nevyužil účinný opravný prostriedok, ktorým je podľa ustálenej rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu, ako aj ústavného súdu v týchto prípadoch sťažnosť podaná podľa zákona o sťažnostiach, ktorá plní funkciu opravného prostriedku v prípadoch nezákonných zásahov orgánov verejnej správy (napr. IV. ÚS 428/09). Nemožno akceptovať argumentáciu sťažovateľa, že podanie sťažnosti by bolo len

formálnym úkonom, keďže oddelenie hraničnej kontroly, a tým aj ministerstvo disponovalo informáciou (na základe sťažovateľom podanej žiadosti o prepustenie z 20. mája 2015), že sťažovateľ kvalifikuje ďalšie trvanie zaistenia ako nezákonné. Ústavný súd súhlasí s argumentáciou najvyššieho súdu, ktorý podľa neho správne poukázal na zásadu subsidiarity súdneho konania, keď uviedol, že napadnutý orgán verejnej správy sa musí pred súdnym konaním jednak dozvedieť o tom, že existuje stav, ktorý sťažovateľ vyhodnotil ako nezákonný zásah, ako aj vyjadriť sa k námietkam sťažovateľa a následne mať možnosť sám odstrániť tento stav a dosiahnuť nápravu. Preto, ak by sťažovateľ podal sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach, o ktorej by rozhodovalo ministerstvo, toto by muselo reagovať a vysporiadať sa s konkrétnymi námietkami sťažovateľa a v prípade ich akceptácie prijať nevyhnutné opatrenia na odstránenie daného stavu. Napokon je zrejmé, že sťažovateľom podaná žiadosť o prepustenie by nemohla splniť sťažovateľom sledovaný cieľ tak, ako by to bolo v prípade podania sťažnosti podľa zákona o sťažnostiach, ktorej využitie je podmienkou prípustnosti návrhu.

13. Podľa judikatúry ústavného súdu sťažovateľ musí vyčerpať procesné prostriedky v súlade so zákonom, teda musí ich uplatniť v príslušných lehotách a v súlade so zákonnými podmienkami na ich uplatnenie (forma, obsah). Preto, ak sťažovateľ uplatní procesný prostriedok oneskorene alebo ak nesplní podmienku jeho prípustnosti, teda ak zaviní jeho neúčinnosť, nastáva z procesného hľadiska rovnaká situácia, ako by ich neuplatnil vôbec. K tomu, aby mohol byť sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom o svojej sťažnosti úspešný, nestačí, ak uplatní všetky procesné prostriedky iba formálne, aby sa vec dostala do štádia konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Vyčerpaním všetkých procesných prostriedkov sa rozumie preto nielen ich formálne uplatnenie a rozhodnutie o nich. Znamená predovšetkým ich uplatnenie v súlade s procesnými právnymi predpismi. Preto, ak sťažovateľ uplatnil procesné prostriedky nesprávne, teda také, ktoré vôbec neboli spôsobilé požadovanú ochranu práva poskytnúť, v takomto prípade nastáva obdobná situácia, ako by procesné prostriedky neuplatnil vôbec, oneskorene alebo chybné. V takom prípade treba trvať na tom, že orgán, ktorý o riadnom opravnom prostriedku mal a mohol rozhodovať, nedostal príležitosť zaoberať sa dôvodmi jeho podania, a to len kvôli procesnému zavineniu účastníka konania, t. j. v okolnostiach prípadu sťažovateľa. Konanie pred ústavným súdom

nie je totiž konaním, v ktorom by bolo možné naprávať to, čo účastník predchádzajúceho konania pred súdnym orgánom svojím vlastným postupom zanedbal, keď si riadne nehájil svoje práva, hoci tak urobiť mal a mohol [vigilantibus iura (m. m. I. ÚS 155/08)].

14. Sťažovateľ nepovažuje sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach vzhľadom na zákonné lehoty na jej vybavenie za účinný opravný prostriedok pre sťažovateľa zaisteného na dobu niekoľkých mesiacov, pričom argumentuje analógiou s väzbou a lehotami z nej vyplývajúcimi. Ústavný súd v súvislosti s uvedenou námietkou akcentuje skutočnosť, že sťažovateľ mal možnosť podrobiť súdnemu prieskumu zákonnosti samotné rozhodnutie o zaistení, ktorú aj využil. Na základe opravného prostriedku podaného sťažovateľom 4. júna 2015 krajský súd preskúmal rozhodnutie o zaistení a rozsudkom sp. zn. 10 Sp 47/2015 z 15. júna 2015 toto rozhodnutie ako zákonné potvrdil. Označený rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil aj najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 10 SZa 7/2015 z 21. júla 2015. Ústavný súd preto konštatuje, že požiadavke na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti pozbavenia slobody sťažovateľa z dôvodu jeho zaistenia bolo v okolnostiach jeho prípadu učené zadost'.

15. Keďže ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

16. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2016